

"ئەۋەى بەلاشه، له بايخدا نه باشه!"

رۆژانه دوو مىليارد ونيو فەيسبوك و نزيك دوو مىليارد (ئىنستا گرام، تويتر، واتسناپ، تيلگرام و ئەپەكانى تر) و زۆرتر لەو رادىيو و تەلەۋىزىيۇن و كەمتر گوڤار و رۆژنامە و فرە كەمتر كىتەب بۆ وەرگرتى زانىارى بەكار دەهينن. جگە لە كىتەب و گوڤار و رۆژنامە ئەوانى تر هەموو بەلاشه .
وتەيه كى ئالمانى دەپيژى " ئەۋەى بەلاشه، له بايخدا نه باشه!" ئەم وتەيه زۆرىنهى ئەو بەناو " زانىارىيانە" دەگرىتەوه كه شهو و رۆژ بەلاش بلاو دەكرىنهوه و مرۆڤ له ئاستىكى بەرتەسكدا دەهينلەوه.

تازەترىن ئامار ئەۋەيه كه شهش مىليۇن لە ژمارەى كىتەبخوانەكانى ئالمان كەم بۆتەوه. ژمارەى ئەو كەسانەى بە دەگمەن كىتەب دەخوينەوه، گەيوەتە نزيك بىست و هەشت مىليۇن، ئەوانەى رۆژانه كىتەب دەخوينەوه، ژمارەيان گەيشتۆتە نۆ مىليۇن، ژمارەى ئەوانەى چەند جارىك لە هەفتەدا كىتەب دەخوينەوه گەيوەتە سىزده مىليۇن.

گەر ئەوه وەزعى ئالمانى ۸۲ مىليۇن كەسى بىت كه له هەموو ئوروپا پيشرەوى خويندەوه بوو، وەزعى جيهان و بە تايبەت وەزعى مىللەتانى وەك كورد، دەپ چۆن بى؟
راستى ئەۋەيه كه مرۆڤ بەردەوام بەرەو رووكەشى تىگەيشتن و خىرا گوتن دەكىشرى؟، هەتا جەماوەر رووكەشى تر و سەرگەرمتەرن، بىركردنەوه بەرەو كزى دەچى و ئەمەش هەم سوودى بۆ دەزگاكانى سياسى و حكومەتى هەيه، هەم بۆ سەرجهم كۆنسىرنەكانى جيهان .

هەتا ژمارەى چاپى كىتەب و رۆژنامە و گوڤار و مېدياى هاوچەشن كەمتر بىتەوه و نرخی ئەوانە هەلكشى، بىركردنەوه له نيازىكى رۆژانهوه دەبىتە كالایه كى لووكس كه هەموو كەس دەستى ناىگانى. ئەمەش مرۆڤ بەرەو كارەسات دەكىشى .
له ناو ئىمەى كورديشدا ئەم پرۆسەيه زۆر بەخىراپى له ئارادايە و مەيدانى سياسەت، فەرەهنگ، هونەر و... رۆژ بەرۆژ له بىركردنەوه دەسردىتەوه، هەرچەند ژمارەى بىرمەند له ناو كورد زيادى كردوو، كه نه يەگرتوون و نه له حاند خىلى رووكەشئكار و رووكەشوتار و رووكەش تىگەيشتن كه مەيدانىان داگر كردوو، دەرڤەت پەيدا دەكەن .
پاڤەپىنى ژينا كه پر له فەداكارى و دەنگى نوئ و هىژ و وزى نوئ بوو، هەر دوو لايەنى زۆرىنه و كەمىنهى ولاى ئىمەى خستە روو، ئەوانەى خاوەن بىر و تىگەيشتن و زانىارى پىرايخ و خاون رىگا بوون و ئەوانەى خىلى زۆرىنه رووكەشى بى بەرنامە و رىگا.

داهاتووى كۆمەلگى ئىمە گرندراوى ئەم كەمىنه و زۆرىنهيه. كورد گەر هيوای ئازادى له سەرداڤى، روو دەكاتە سەرچاوه سەرەكيبەكانى زانىارى و خاون زانىارى و خاوەن بەرنامە و ستراتىژى!

برايىم فەرىشى

۲۰۲۳/۲/۳